

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامائی

عنوان:

تبیین فرآیند رویارویی با خطاهای پرستاری در بخش های مراقبت ویژه: ارائه مدل

رساله دکتری پرستاری

استاد راهنما: دکتر علیرضا نیکبخت نصرآبادی

استاد مشاور: دکتر حمید پیروی

دانشجو: سینا ولیئی

تیر ۱۳۹۲

عنوان: تبیین فرآیند رویارویی با خطاهای پرستاری در بخش های مراقبت ویژه: ارائه مدل

زمینه و هدف: پرستاران در خط اول رویارویی با خطاهای بالینی قرار داشته و خطاهای پرستاری در بخش های مراقبت ویژه رایج تر و در عین حال حساس ترند، لذا درک نحوه رویارویی و برخورد با خطاهای پرستاری و تبیین ابعاد مختلف آن برای پرستاران ضروری است. مطالعه حاضر با هدف تبیین فرآیند رویارویی پرستاران بخش های ویژه با خطاهای پرستاری در بخش های مراقبت ویژه انجام شده است.

روش پژوهش: این پژوهش یک مطالعه کیفی از نوع گراندتئوری است. در این پژوهش پرستاران شاغل در بخش های مراقبت ویژه با روش نمونه گیری مبتنی بر هدف و سپس نمونه گیری تئوریک جهت شرکت در پژوهش انتخاب شدند. اطلاعات با انجام مصاحبه های عمیق با استفاده از راهنمای مصاحبه جمع آوری شد و پس از مصاحبه با ۱۹ پرستار بخش های ویژه، انجام یک مصاحبه گروهی و رسیدن به اشباع داده ها، اطلاعات با روش اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از تجزیه و تحلیل داده های بدست آمده در این پژوهش سه طبقه اصلی رسیدگی شناختی فعال با زیر طبقات ارزیابی خطا، ارزیابی پیامدها و پایش وضعیت؛ حل و فصل کردن خطا با زیر طبقات خود اقدامی، اقدام گروهی، اعلام تغییر و سرپوش گذاشتن؛ و گزارش کردن استحصال گردید. یافته ها نشان داد که پرستاران مشارکت کننده بر اساس نتیجه رسیدگی شناختی فعال به حل و فصل کردن و یا گزارش خطا می پردازند.

بحث و نتیجه گیری: رسیدگی شناختی فعال فرآیند روانی اجتماعی پایه پژوهش حاضر بود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد که فرآیند رویارویی با خطا در بخش های مراقبت ویژه نیازمند توجه خاص از سوی سیاستگذاران، مدیران و خود پرستاران می باشد. مدیران می بایست با در نظر گرفتن درک پرستاران و انواع خطاهای تجربه شده، عوامل زمینه ساز بروز رفتارهای غیر رسمی و رفع آنها ضمن برنامه ریزی برای پاسخگویی به نیازهای پرستاران و اجرای راهکارهای مختلف، این فرآیند را به نحو مطلوب تری مدیریت نمایند و تغییر دیدگاه و برقراری فرهنگ ایمنی بیمار در بالین نیز ضروری می باشد. همچنین مقتضی است آگاهی های لازم در مورد خطا و رویارویی صحیح با آن در برنامه آموزش پرستاری لحاظ گردد. بررسی علمی و عملی راهکارهای مختلف با پژوهش در جهت هدایت رویارویی به سمت مسیر صحیح نیز لازم می باشد. در مجموع جایگزینی رویکرد فردی با رویکرد سیستمی توصیه می گردد.

واژه های کلیدی: خطای پرستاری، رویارویی، پرستار بخش ویژه، فرآیند، گراند تئوری.

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

**Exploration the process of confrontation with nursing errors in
critical care units: model development**

PhD Thesis

Supervisors:

Prof. Alireza Nikbakht Nasrabadi

Associate Prof. Hamid Perovi

Written by:

Sina Valiee

July ۲۰۱۳

Exploration the process of confrontation with nursing errors in critical care units: model development

Introduction: Nurses are in the first frontier for confronting with clinical errors and nursing errors are common and sensitive in critical care units. Therefore, understanding the process of confrontation with nursing errors and exploration different dimensions of them is necessary. The aim of this study was to explore the process of confronting with nursing errors in critical care units.

Methods: A qualitative grounded theory study was conducted. The sampling method was purposive and then changed to theoretical sampling. The data were collected through in-depth interviews with 19 critical care nurses and one focus group. The data analyzed according to Strauss and Corbin (1998).

Findings: Three main categories emerged out of the confrontation with nursing errors. The main categories were *active cognitive scrutiny* with subcategories of evaluation of error, evaluation of consequences and situation monitoring, *error resolve* with subcategories of self-action, group-action, declaring the change, and cover up and *reporting*. The findings revealed that participants confront with nursing error based on the result of active cognitive scrutiny by resolving error or reporting.

Conclusion: Active cognitive scrutiny was basic social process of the study. The findings of the present study revealed that the process of confrontations with nursing error in critical care units need to special attention from policy makers, managers and also nurses. Considering the perception of nurses and for removing predisposing factors of informal behavior among them, it is suggested to have planning to meet the needs of nurses and implementing the various strategies so that the management of this process can be more favorable. Also, making a change in perspectives and establishing the culture of patient safety is essential. Moreover, it's appropriate that necessary information about errors and

correct confrontation with them be considered in nursing education programs. Investigation of the scientific and practical various strategies with research for directing confrontation in correct path are also necessary. Altogether replacement of personal approach with systems approach is recommended.

Keywords: Nursing errors, Error confrontation, Critical care nurse, Process, Grounded theory.